

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2020- 2030 Gminy Jasionówka

W wieloletniej prognozie finansowej na lata 2020- 2030 przyjęto ogólne kwoty dochodów i wydatków następująco:

W roku 2020 założono prognozowane dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych min. na podstawie planowanych wpływów z podatków i opłat lokalnych (dochody z tytułu podatku rolnego i leśnego na podstawie cen skupu żyta i ceny sprzedaży drewna ogłoszonych przez Prezesa GUS), otrzymanych danych z Ministerstwa Finansów o subwencjach i udziałach gminy we wpływach w podatku dochodowym od osób fizycznych, dotacjach na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz dotacji celowych przeznaczonych na zadania bieżące, założono również dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych. Ponadto zgodnie z założeniami do projektu budżetu przyjęto wynagrodzenia pracowników niepedagogicznych jednostek budżetowych na poziomie 106,0% z roku 2019 z uwzględnieniem nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych, zaś nauczycieli na poziomie z września roku ubiegłego. W zakresie dochodów majątkowych wykazano wartości szacunkowe ze sprzedaży majątku w oparciu o dane otrzymane z referatu organizacyjnego oraz dochody zrealizowane na dzień sporządzenia prognozy.

Na rok 2020 zaplanowano zmniejszenie się dochodów bieżących o 6,63 % w porównaniu do roku 2019 m.in. na skutek zaplanowania dotacji, wpływów udziałów z podatków, subwencji bez uwzględnienia zwiększeń jednorazowych, jakie dokonują się na bieżąco w toku wykonywania budżetu. Wydatki bieżące założono na poziomie roku 2019, w tym wynagrodzenia założono na poziomie 106,0% roku 2019 z uwzględnieniem zmian w ilości etatów. Zmiana w podstawie wynagrodzeń została wymuszona podniesieniem wynagrodzenia minimalnego z 2250 zł w 2019r. do 2600 zł w 2020r. w podstawie zasadniczej w przypadku pracowników wynagradzanych na tym poziomie oraz w stosunku do pozostałych podniesieniem wynagrodzenia zasadniczego tylko o około połowę tej kwoty ze względu na ograniczone możliwości wydatków gminy. Nierównomierne podniesienie wynagrodzeń powoduje w tym przypadku ich spłaszczanie i zatracanie granicy wynagradzania na poszczególnych stanowiskach, co może doprowadzić do trudności w zastąpieniu pracownika na stanowisku wymagającym większych umiejętności, gdyż wymagania będą nieadekwatne do proponowanego wynagrodzenia. W zakresie dochodów majątkowych w podstawie wartości szacunkowych ze sprzedaży majątku założono dochód na poziomie 30 000 zł z uwagi na możliwość sprzedaży kilku działek oraz nieruchomości. Ponadto w związku z planowanymi do realizacji inwestycjami ujęto planowane od 2020r. do pozyskania środki z dotacji z funduszy unijnych.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie zawartych umów na spłatę pożyczek i kredytów. Jest to oprocentowanie w większości przypadków zmienne, więc koszty spłacanych odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek mogą się różnić od kwot szacowanych w prognozie. Planuje się również w 2020 r. konsolidację kredytów pozostałych do spłaty celem zmniejszenia obciążeń wynikających z obsługi długu publicznego. Planuje się również wydłużyć i ujednolicić w każdym roku harmonogramy spłat do roku 2030 kredytów zaciągniętych w latach poprzednich przede wszystkim w Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Spółdzielczym w Mońkach. Pozwoli to Gminie Jasionówka równomiernie rozłożyć zadłużenie w każdym roku i jednocześnie bardziej równomiernie rozplanować zadania inwestycyjne, tak aby nie było sytuacji przestojów inwestycyjnych spowodowanych kumulacją rat od wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak ma to teraz miejsce w latach 2022-2025. Na rok 2020 w planie nie przewidziano nadwyżki budżetowej. Ustala się łączną kwotę rozchodów budżetu w wysokości 260 080 zł tytułem wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. W poszczególnych latach od roku 2020 do 2030 uwzględniono spłaty rat również od kredytów zaplanowanych do zaciągnięcia, starając się rozłożyć raty kredytowe kapitałowe równomiernie w każdym roku. Oprócz rat kapitałowych od kredytów już zaciągniętych kilka lat temu, uwzględniono do spłaty:

- kredyt z 2019r. na kwotę 385 000 zł z ratami od 2020 do 2029r. na kwotę 38 500 rocznie,
- kredyt z 2020r. na kwotę 1 334 564 zł z ratami od 2021 do 2030r. na kwotę 133 456 zł rocznie,
- kredyt z 2021r. na kwotę 505 101 zł z ratami od 2022 do 2030r. na kwotę 56 122 zł rocznie.

Zaplanowane zaciągnięcie powyższych kredytów wiąże się z niezbędnymi inwestycjami o dużym zakresie prac, co ma wpływ na ich wartość. Priorytetowe są przede wszystkim trzy największe inwestycje z udziałem środków unijnych, jak:

- *Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jasionówce" na kwotę 3 246 156 zł w 2020 r.*
- *"Budowa sieci wodociągowej oraz przebudowa stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków w Gminie Jasionówka" na kwotę 2 581 074 zł w 2021r.*
- *Rewitalizacja budynku tzw. "starej szkoły" na kwotę 1 100 000 zł w 2022 r.,*

gdzie pomimo dofinansowań z budżetu unijnego, średnio do dwóch z nich Gmina Jasionówka jest zobowiązana dołożyć ponad 1 000 000 zł ze środków własnych. Planowane też będą dwie dotacje dla Powiatu Monieckiego na przebudowę dróg powiatowych położonych na terenie Gminy Jasionówka.

Na podstawie planowanych spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek gmina nie przekracza indywidualnego wskaźnika zadłużenia czym spełnia ograniczenia wynikające z zapisu art. 243 ustawy o finansach publicznych. Gmina Jasionówka przed rokiem 2014 nie wykazywała wolnych środków, więc obecnie w dalszym ciągu zachodzi konieczność planowania budżetów w takich wysokościach aby możliwa była spłata wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Powstała w każdym roku nadwyżkę budżetową przeznacza się w związku z powyższym na spłatę kredytów i pożyczek z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeb inwestycyjnych. Jednakże należy brać pod uwagę, iż planowane wartości są wyłącznie wielkościami prognozowanymi. W zakresie prognoz na rok budżetowy i lata przyszłe wskaźnik spłaty długu został osiągnięty wskutek cięć wydatków w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 przede wszystkim na wydatkach bieżących. Również rok 2020 został zweryfikowany pod względem zasadności planowania wydatków bieżących przez jednostki podległe z uwzględnieniem podwyżek cen, co znalazło odzwierciedlenie w naniesieniu zmian na powyższe wydatki. Dotyczą one tych działów gdzie w naszych warunkach istnieją największe rezerwy, przede wszystkim należy zweryfikować wydatki związane z utrzymaniem jednostek, wynagrodzenia, umowy z dostawcami materiałów i usług, możliwości pozyskania dofinansowań ze środków zewnętrznych np. unijnych. Wzrost dochodów własnych zależy od rozwiązań systemowych, na które nie mamy wpływu, a zasób mienia gminy jest również ograniczony. Największe możliwości poprawy sytuacji istnieją więc po stronie wydatków, jednak należy również zwrócić uwagę na ogólnokrajową sytuację gospodarczą w postaci wzrostu cen materiałów i usług, odgórnego podwyższania wynagrodzeń minimalnych bez jednoczesnego dbania o niespłaszczanie wynagrodzeń, a co za tym idzie, nie uzupełnienia subwencji w tym zakresie, spadku subwencji ogólnej z 4 703 794 zł w roku 2019 na 4 438 225 zł w roku 2020 czyli o 265 569 zł (w tym jedna ze składowych subwencji ogólnej - sama subwencja oświatowa uległa obniżeniu o 408 630 zł przy jednoczesnym wzroście kosztów ze względu na podniesienie płac).

W latach 2020 - 2030 łączna kwota długu nie przekracza 60% i łączna kwota spłaty w danym roku rat kredytów i pożyczek nie przekracza 15 % (w roku 2020: 5,61%). Jednakże wysokość wskaźników mieści się w górnej dopuszczalnej granicy. Do przygotowania wieloletniej prognozy finansowej oraz na podstawie danych do projektu budżetu na 2020 rok przyjęto w wykazie przedsięwzięć:

wydatki inwestycyjne:

- "Wymiana kotłów C.O. na ekologiczne i modernizacja oświetlenia ulicznego". Planowane wykonanie w roku 2019-2021 kwota 240 000 zł (w 2020 r. 192 000 zł środki z UE, 48 000 zł środki własne),
- "Zagospodarowanie centrum miejscowości Jasionówka". Planowane wykonanie w roku 2016-2021 kwota 448 523 zł (w 2020r. 358 818 zł środki z UE, 89 705 zł środki własne).
- Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jasionówce" Planowane wykonanie w roku 2019-2020 kwota 3 246 157 zł (w 2020r. 1 998 935 zł środki z UE, 1 192 468 zł środki własne).
- "Budowa sieci wodociągowej oraz przebudowa stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków w Gminie Jasionówka" Planowane wykonanie w roku 2019-2021 kwota 2 581 074 zł (w 2021r. 1 611 047 zł środki z UE, 893 940 zł środki własne).
- "Rewitalizacja budynku tzw. "starej szkoły". Planowane wykonanie w roku 2020-2022 kwota 1 100 000 zł (w 2022r. 935 000 zł środki z UE , zł środki własne 165 000 zł),

wydatki nieinwestycyjnie:

- Działania edukacyjne z zakresu gospodarki niskoemisyjnej. Planowane wykonanie w roku 2018-2021 kwota 2 000 zł (2 000 zł środki z UE).

Jednocześnie występują zadania inwestycyjne jednoroczne. Zadania inwestycyjne i bieżące wymienione w Załączniku Nr 2, w powyższym zakresie spełniają określenia przedsięwzięcia zawartego

w art.226 ust.4 ustawy o finansach publicznych.

Pomimo, iż ograniczenia w planowaniu wydatków są duże, jednakże znacznym obciążeniem w perspektywie najbliższych lat są zobowiązania dotyczące spłat rat kapitałowych od kredytów i pożyczek. Gmina Jasionówka jest zatem zobowiązana do ciągłego monitorowania realizacji założeń przyjętych w wieloletniej prognozie celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego, a także do stosowania reżimu finansowego warunkującego zachowanie płynności finansowej. Planując dochody i wydatki bieżące na lata po 2020r. z wielką ostrożnością przyjmowano wartości, tak aby różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi była realna do spełnienia, a więc przynajmniej na poziomie nie przekraczającym owej różnicy z wykonania roku 2019, z uwzględnieniem wyłączenia wpływów i wydatków o charakterze jednorazowym. Jednocześnie dostosowano przyszłe lata 2021-2030 w zakresie dochodów i wydatków bieżących również do roku 2020 uwzględniając planowaną oszczędność na wydatkach wynikającą z nieuwzględnienia w wynagrodzeniach wypłat jednorocznych takich jak np. odprawy emerytalne z roku 2020, możliwości oszczędności na zakupie materiału grzewczego w ZSP w Jasionówce po przeprowadzonej termomodernizacji, a także ograniczenia bieżących wydatków w postaci remontów, zakupu materiałów i usług na czas priorytetowych inwestycji.

Mając na względzie powyższe należy stwierdzić że przyjęte do realizacji założenia są realne, zasadne i zostały prognozowane na miarę budżetu Gminy Jasionówka.